

Sygn. akt II C 1249/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Łodzi, w II Wydziale Cywilnym,

w składzie: Przewodniczący: SSO Mariola Kaźmierak

Protokolant: sekr. sąd. Sylwia Lewy

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2015 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa C. B.

przeciwko Skarbowi Państwa –Wojewodzie (...)

o 2.282.606 zł.

1. zasądza od Skarbu Państwa – Wojewody (...) na rzecz C. B. kwotę 2.212.606 (dwa miliony dwieście dwanaście tysięcy sześćset sześć) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 448.000 (czterysta czterdzieści osiem tysięcy) złotych od dnia 5 lutego 2011 roku do dnia zapłaty i od kwoty 1.764.606 (jeden milion siedemset sześćdziesiąt cztery tysiące sześćset sześć) złotych od dnia 29 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty;

2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

3. zasądza od Skarbu Państwa – Wojewody (...) na rzecz C. B. kwotę 24.354 (dwadzieścia cztery tysiące trzysta pięćdziesiąt cztery) złote z tytułu zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu przez adwokat A. P..

Sygn. akt IIC 1249/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 7 września 2010 roku, skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa – Wojewodzie (...), C. B. wniósł o zasądzenie kwoty 448.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w zapłacie oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu swego roszczenia powód podniósł, iż doznał szkody na skutek niezgodnego z prawem działania władzy publicznej, polegającego na przewlekłym prowadzeniu postępowania administracyjnego (od 2000 do 2008 roku), zawinionym opóźnieniu w wysłaniu i wykonaniu prawomocnego wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 25 stycznia 2008 roku, dopiero w dniu 20 lipca 2009 roku. Przewlekłość i złamanie prawa w tej sprawie potwierdził również Europejski Trybunał Praw Człowieka w S., który ukarał Państwo Polskie wyrokiem z dnia 8 stycznia 2008 roku. Wobec tego działania władzy powód nie mógł zakończyć przez 9 lat inwestycji zaczętej w 2000 roku. Zgodnie z planem budowa miała zostać ukończona w marcu 2001 roku wobec tego poniósł szkodę w postaci dewastacji budynku oraz utracił korzyści na skutek utraty planowanego czynszu z wynajmu mieszkań , zysku z produkcji oraz handlu.

(pozew k- 2-4)

W odpowiedzi na pozew z dnia 28 lutego 2011 roku pozwany nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania. Ponadto wniósł o powiadomienie o toczącym się postępowaniu Starostę

(...) w trybie art. 84 § 1 k.p.c.. W uzasadnieniu swego stanowiska pozwany podniósł, iż Wojewoda był tylko jednym z podmiotów postępowania administracyjnego. Głównym zaś podmiotem był Starosta (...). Postępowanie pozwanego było prawidłowe, zgodne z obowiązującymi przepisami, zaś powód, nie wykazał przesłanek odpowiedzialności pozwanego. Pozwany zakwestionował także wysokość odszkodowania.

(odpowiedź na pozew k- 56-60)

Dodatkowo w piśmie z dnia 26 kwietnia 2011 roku pozwany zgłosił zarzut przedawnienia.

(pismo k- 68)

Postanowieniem z dnia 17 września 2010 roku, zmienionym w dniu 16 grudnia 2010 roku powód został zwolniony od kosztów sądowych w całości. Zaś postanowieniem z dnia 4 października 2010 roku został ustanowiony dla powoda pełnomocnik z urzędu.

(postanowienie Sądu Okręgowego k- 25 i 31 , Sądu Apelacyjnego k- 44)

Pismem z dnia 10 sierpnia 2001 roku powód, poprzez ustanowionego pełnomocnika z urzędu doprecyzował podstawę faktyczną powództwa wskazując, iż kwota 448.000 stanowi odszkodowanie spowodowane niemożnością korzystania z obiektu budowlanego, którego budowę wstrzymał pozwany , co spowodowało szkody w postaci zniszczenia budynku oraz straty wynikające z nie osiągniętych dochodów i pożytków w okresie od marca 2001 roku do chwili obecnej. Obiekt miał być wykorzystywany na piekarnię – cukiernię z częścią mieszkalną i pawilonem handlowym. Termin zakończenia robót był planowany na marzec 2001 roku i od tej daty powód mógłby, gdyby nie działania pozwanego, zacząć osiągać dochody.

(pismo k- 79-81)

Starosta (...), powiadomiony o toczącym się postępowaniu nie przystąpił do sprawy.

Wyrokiem z dnia 7 grudnia 2011 roku Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu. Przyczyną oddalenia powództwa było skuteczne podniesienie przez pozwanego zarzutu prekluzji dowodowej oraz nie udowodnienie roszczenia przez powoda. Sąd uwzględnił również zarzut przedawnienia.

(wyrok wraz z uzasadnieniem k- 123-129)

Na skutek apelacji powoda, Sąd Apelacyjny w Łodzi, wyrokiem z dnia 15 maja 2012 roku uchylił wyrok Sądu Okręgowego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego. Uzasadniając swe rozstrzygnięcie wskazał, iż sąd I instancji bezzasadnie zastosował prekluzję dowodową, nieprawidłowo uwzględnił zarzut przedawnienia i dokonał nieprawidłowej oceny żądania powoda. W wytycznych co do dalszego toku postępowania Sąd Apelacyjny wskazał na konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego (pominiętych wniosków dowodowych) oraz oceny zasadności roszczenia odszkodowawczego wywodzonego z przewlekłości postępowania w przedmiocie wznowienia postępowania w sprawie pozwolenia na budowę udzielonego powodowi decyzją z dnia 19 czerwca 2000 roku o numerze 242/00.

(wyrok wraz z uzasadnieniem k- 192-197)

W toku ponownego rozpoznania sprawy , precyzując podstawę faktyczną powództwa, powód wskazał na przewlekłość postępowania administracyjnego w toku którego Wojewoda (...) wydawał wadliwe decyzje i dopuszczał się nieuzasadnionych okresów bezczynności, w efekcie czego postępowanie administracyjne trwało 9 lat. Wyrokiem ETS z dnia 8 stycznia 2008 roku potwierdzono naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie . Jako podstawę prawną powód wskazał art. 417 § 1 k.c.

(pismo procesowe k- 228-229)

Pismem procesowym z dnia 28 stycznia 2015 roku powód rozszerzył powództwo i wniósł o zasądzenie kwoty 2.282.606 zł, w tym kwoty 70.000 zł z tytułu uszkodzenia budynku wywołanego postojem i 2.212.606 zł tytułem odszkodowania za utracone korzyści z ustawowymi odsetkami od rozszerzonej części powództwa od dnia 28 stycznia 2015 roku.

(pismo k- 563)

Na rozprawie w dniu 28 stycznia 2015 roku pełnomocnik z urzędu powoda wniósł o przyznanie mu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu według norm przepisanych, oświadczając iż koszty te nie zostały pokryte w żadnej części.

(protokół rozprawy k- 567)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

C. B. jest właścicielem nieruchomości położonej przy ul. (...) w O., gmina W. .

(niesporne)

W 2000 roku powód rozpoczął inwestycję polegającą na budowie na tejże nieruchomości pawilonu handlowego z częścią mieszkalną i zakładem piekarniczo-cukierniczym. Celem inwestycji było uruchomienie produkcji w zakładzie piekarniczo-cukierniczym i sprzedaż wypieków stałym klientom instytucjonalnym (dostawy do klienta) oraz sprzedaż tych wypieków we własnym pawilonie handlowym. Innowacyjność pomysłu polegała na produkcji pieczywa bez konserwantów, wysokiej jakości. W tym celu został sporządzony biznesplan . Ponieważ budynek na piętrze miał posiadać 2 lokale mieszkalne, powód planował także ich wynajem. Było kilka osób zainteresowanych tym wynajmem. Planowane rozpoczęcie działalności to kwiecień 2001 przed Świętami Wielkanocnymi

(zeznania P. B. k-108v, L. N. k- 109, G. B. k- 275 00:01:38- 00:19:34 , biznesplan k- 85-89)

W marcu 2000r. został sporządzony projekt techniczny dotyczący planowanej piekarni - cukierni. Został on opracowany przez Pracownię (...) - mgr inż. M. P.. Projekt techniczny oraz projekt zagospodarowania działki zostały pozytywnie zaopiniowane przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego w W. w czerwcu 2000r.

W dniu 19 czerwca 2000r. Starosta (...) Decyzją Nr (...) zatwierdził projekt budowy i wydał zezwolenie na budowę pawilonu handlowego z częścią mieszkalną i zakładem piekarniczo - cukierniczym, zlokalizowanym na działce położonej w miejscowości O. przy ul. (...). Decyzja uprawomocniła się 17 lipca 2000r.

(decyzja k- 5, projekt z załączonych aktach administracyjnych tom 1)

Pierwsze prace budowlane rozpoczęły się w dniu 17 lipca 2000r.

(wpis do dziennika budowy k- 98)

W dniu 28 sierpnia 2000r. J. J., sąsiadujący z C. B. skierował do Wojewody (...) (za pośrednictwem Kierownika Placówki Zamiejscowej (...) Urzędu Wojewódzkiego w S.) skargę, w której zwrócił się o wszczęcie postępowania w sprawie wydanej przez Starostę decyzji o pozwoleniu na budowę. W skardze J. J. podniósł, iż wyraził zgodę na postawienie budynku przez sąsiada, jednakże nie wyższego niż budynek należący do państwa J., a zgoda dotyczyła tylko niskiego pawilonu handlowego. Tymczasem po rozpoczęciu budowy między innymi zostało zamurowane okno szczytowe w budynku należącym do państwa J. oraz została uszkodzona konstrukcja dachowa . W dniu 4 września 2000r. A. J. skierowała do Starosty (...) wniosek o wzruszenie decyzji o pozwoleniu na budowę, twierdząc, że zgodę na budowę wyraził tylko jej mąż i to dla budynku nie wyższego niż 4,2 m, a poza tym zgoda dotyczyła G. B. (2), a nie C. B.. Ona sama natomiast nigdy takiej zgody nie wyraziła.

(k- 54, 58 tom2 akt postępowania administracyjnego)

W dniu 5 września 2000r. Naczelnik Wydziału (...)z up. Starosty, po rozpoznaniu wniosku Pani A. J. w sprawie wznowienia postępowania administracyjnego dotyczącego decyzji o pozwoleniu na budowę wydanej C. B. wznowił postępowanie oraz wydał Postanowienie Nr (...)o wstrzymaniu wykonania decyzji Nr (...). W uzasadnieniu wskazano, że okoliczności sprawy wskazują na prawdopodobieństwo uchylecia decyzji o pozwoleniu na budowę w wyniku wznowienia postępowania administracyjnego. Kopia akt sprawy została przesłana do (...) Urzędu Wojewódzkiego (Placówka Zamiejscowa w S.).

Na postanowienie 242b/00 C. B. wniósł zażalenie do Wojewody (...).

(k- 51,50, tom2)

Postanowieniem z dnia 9 października 2000r. **Wojewoda (...) podtrzymał zaskarżone postanowienie Starosty**

(k- 37;tom2)

W wyniku przeprowadzonego postępowania wznowieniowego Starosta (...), w dniu 31 października 2000r. wydał decyzję Nr (...) odmawiającą uchylecia decyzji z 19 czerwca 2000r.

(k- 31, tom 2)

Od tej decyzji odwołanie do Wojewody (...) za pośrednictwem Starosty wniosła A. J. w dniu 10 listopada 2000r.

(k- 25- 23, tom 2)

Decyzją z dnia 31 stycznia 2001 r. Nr (...) Wojewoda (...), po rozpatrzeniu odwołania A. J. uchylił zaskarżoną decyzję (z dnia 31 października 2000r.) w całości oraz orzekł o uchyleniu decyzji Starosty (...) Nr (...)oraz odmówił zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę .

Na tę decyzję C. B. złożył skargę do NSA (Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł.) w dniu 7 marca 2001 r. Naczelnny Sąd Administracyjny (Ośrodek (...) w Ł.), wyrokiem z 21 listopada 2003r. uchylił decyzję Wojewody (...) oraz poprzedzającą ją decyzję Starosty (...). Sprawa została przekazana do Starostwa celem kontynuowania zgodnie ze wskazaniami zawartymi w wyroku NSA .

(k-3,4 10 , tom 2 i 12-14, tom III)

Po ponownym rozpatrzeniu sprawy Starosta (...) wydał decyzję Nr (...) z dnia 5 marca 2004r, zgodnie z którą umorzył postępowanie w sprawie wznowienia postępowania dotyczącego pozwolenia na budowę.

(k- 2 tom 3)

Od tej decyzji odwołanie do Wojewody (...) złożyli Państwo A. i J. J..

W wyniku tego odwołania **Wojewoda (...), w dniu 30 kwietnia 2004r.** decyzją Nr (...) uchylił zaskarżoną decyzję o umorzeniu postępowania Starosty (...) w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia .

(k-52-55, k-50 , tom IV)

Sprawa ponownie trafiła do Starostwa Powiatowego w W., a postępowanie w sprawie budowy zostało wznowione.

(k- 49, tom IV)

Na decyzję Wojewody z dnia 30 kwietnia 2004r. C. B. wniósł skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł.. Skarga została odrzucona z powodu nie uzupełnienia braków formalnych w terminie.

(k 34-35, tom IV)

G. B. (2), jako pełnomocnik C. B. złożył do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S. zażalenie na nie załatwienie przez Starostę (...) sprawy w terminie.

W dniu 7 lipca 2004r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S. przekazało postanowieniem zażalenie pełnomocnika do Wojewody (...) na nie załatwienie w terminie przedmiotowej sprawy przez Starostę (...).

Wojewoda (...), po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego uznał zażalenie za zasadne, bowiem Starosta (...) w piśmie z dnia 24 maja 2004r. zobowiązał się do załatwienia sprawy w terminie do 30 czerwca 2004r. i do dnia wniesienia zażalenia nie udzielił odpowiedzi. W dniu 9 września 2004r. Wojewoda wydał postanowienie, w którym wyznaczył Staroście (...) dodatkowy termin załatwienia sprawy C. B., wynikającej z decyzji wydanej 30 kwietnia 2004r. do dnia 29 października 2004r.

Starosta (...) rozpatrując ponownie wniosek Państwa J. w sprawie wznowienia postępowania wydał Decyzję nr (...) z dnia 21 stycznia 2005r., w której odmówił uchylenia własnej decyzji Nr (...) z dnia 19 czerwca 2000r. dotyczącej pozwolenia na budowę.

(k- 43, 37; 28 , tom IV)

Od tej decyzji w dniu 9 lutego 2005r. do (...) Urzędu Wojewódzkiego odwołali się państwo J.. Po rozpatrzeniu odwołania od powyższej decyzji **Wojewoda, w dniu 16 marca 2005r.** uchylił tę decyzję i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia .

(k- 22, 25, tom IV)

W dniu 4 kwietnia 2005r. C. B. wniósł Skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na bezczynność administracji.

W dniu 21 kwietnia 2005r. Starosta, po ponownym rozpoznaniu sprawy, odmówił uchylenia swojej decyzji z 19 czerwca 2000r. o pozwoleniu na budowę udzielonego powodowi .

Od tej decyzji ponownie odwołali się małżonkowie J. do Wojewody (...). W dniu 24 czerwca 2005r. Wojewoda uchylił decyzję Starosty z dnia 21 kwietnia 2005r. i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia .

(k- 53, to tom IV)

W dniu 20 lipca 2005r. Starosta (...), postanowieniem NR (...)nałożył na C. B. obowiązek uzupełnienia wniosku o analizę stwierdzającą, czy są spełnione wymogi prawa budowlanego w aspekcie oddziaływania projektowanego budynku na działkę sąsiednią należącą do państwa J. .

(k- 48, tom V)

Ocena taka, sporządzona przez mgr inż. M. P., została dostarczona przez powoda we wrześniu 2005r. W ocenie autora tego opracowania oddziaływanie projektowanej rozbudowy budynku mieszkalno- usługowego nie powodowała w stosunku do posesji sąsiednich ograniczeń wynikających z przepisów prawa oraz stosunków dobrosąsiedzkich.

(k- 41, tom V)

W dniu 11 sierpnia 2005r. G. B. (2) skierował do (...) Urzędu Wojewódzkiego (Delegatura w S.) zażalenie na niezakończony w terminie przez Starostę (...). Sprawa została skierowana do Rady Powiatu W..

Uchwałą z dnia 29 września 2005r. Rada Powiatu uznała skargę za bezzasadną.

(k- 32, 36 , tom V)

W dniu 27 grudnia 2005r. Wojewoda uwzględnił wniosek skarżącego na bezczynność organu pierwszej instancji. Postanowieniem Nr (...) zobowiązał Starostę do rozpoznania sprawy w przeciągu 30 dni od daty otrzymania postanowienia.

(k- 28, tom V)

W dniu 2 czerwca 2006r. Starosta (...) wydał kolejną decyzję dotyczącą pozwolenia na budowę - Postanowienie Nr (...), w której po raz kolejny odmówił uchylenia własnej decyzji z 19 czerwca 2000r.

Od tej decyzji państwo J. odwołali się do Wojewody (...) w dniu 21 czerwca 2006r.

(k 2, 16 , tom V i 81 tom VI)

W związku z toczącą się sprawą pozwolenia na budowę oraz kolejnym postanowieniem Starosty odmawiającym uchylenia postanowienia z 19 czerwca 2000r. (...) (Delegatura w S.) podjął decyzję o dokonaniu wizji na terenie działek C. B. oraz państwa J. w celu wyjaśnienia wątpliwości.

W dniu 29 września 2006r. **Wojewoda (...) wydał Decyzję nr (...)**, zgodnie z którą, po rozpatrzeniu odwołania Pani A. J. na decyzję Starosty (...) Nr (...), uchylił zaskarżoną decyzję Starosty (...) (organ I-szej instancji) w całości i odmówił zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę .

(k- 60, tom VI)

W dniu 2 listopada 2006r. na powyższą decyzję C. B. wniósł skargę do WSA w Łodzi . W dniu 25 stycznia 2008r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Ł. uchylił zaskarżoną decyzję Wojewody (...) z dnia 29 września 2006r. i poprzedzając ją decyzję Starosty (...) z dnia 2 czerwca 2006r. W uzasadnieniu Wojewódzki Sąd Administracyjny wskazał między innymi, że z zestawienia daty wydania decyzji o pozwoleniu na budowę i decyzji wydanej po wznowieniu postępowania wynika, że w chwili orzekania przez organy administracji zarówno I, jak i II instancji wyłączona była możliwość uchylenia decyzji po wznowieniu postępowania na podstawie art. 145 par. 1 pkt 5 Kodeksu postępowania administracyjnego. Organy w takiej sytuacji mogły tylko wydać decyzję na podstawie art. 151 par. 2 Kpa - stwierdzić wydanie zaskarżonej decyzji z naruszeniem prawa (zgodnie z art. 146 par. 1 Kpa uchylenie decyzji z przyczyny określonej w art. 145 par.1 pkt 5 nie może nastąpić, jeżeli od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji upłynęło 5 lat, a w badanej sprawie termin ten upłynął w 2005r.). Sąd odstąpił od merytorycznego badania sprawy.

(k- 21, tom VI)

Pismem z dnia 2 listopada 2006 roku powód zwrócił się do (...) Urzędu Wojewódzkiego o wypłatę zaliczkową odszkodowania . Pismem z dnia 30 listopada 2006 roku Urząd odmówił wypłaty, powołując się na brak swojej odpowiedzialności , wynikającej z przepisu art. 417 k.c i odesłał powoda na drogę postępowania sądowego.

(pismo k- 57, tom VI)

W dniu 15 lutego 2009r. powód skierował do Starosty pismo, w którym informował, że posiada przywrócone ważne pozwolenie na budowę, a sprawy odwoławcze zostały zakończone prawie rok wcześniej. Stwierdził także, że jest zdziwiony faktem, iż prawie po roku od ukończenia postępowania przez WSA w Łodzi dokumentacja sprawy nie została nadal zwrócona do Starostwa . W odpowiedzi Starosta poinformował, że akta sprawy znajdują się w (...) Urzędzie Wojewódzkim, a Starosta, z braku tych dokumentów nie może rozpatrzyć wniosku dotyczącego pozwolenia na budowę

(k- 49, 50, tom VII)

W dniu 15 kwietnia 2009r. C. B. skierował do Wojewody (...) skargę. W odpowiedzi na tę skargę, w piśmie z dnia 30 kwietnia 2009r. Wojewoda (...) wyjaśnił, że postępowanie odwoławcze prowadzone było przez Referat Infrastruktury w Delegaturze (...) Urzędu Wojewódzkiego w S., który znajdował się w likwidacji, a pracownik, który zajmował się tym postępowaniem nie był już pracownikiem urzędu. Akta sprawy przekazywane były przez (...) Urząd Wojewódzki w Ł., najpierw w kwietniu 2008r. do (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Ł., a następnie w sierpniu 2008r. do Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego w W.. Akta zostały zwrócone do organu w październiku 2008r. W związku z czym Wojewoda (...) uznał skargę za uzasadnioną.

(odpowiedź na skargę k- 16-17)

Po interwencji powoda, w dniu 24 kwietnia 2009r. akta sprawy dotyczącej pozwolenia na budowę wraz z kopią prawomocnego wyroku WSA z 25 stycznia 2008r. zostały przesłane przez Wojewodę do Starosty Powiatowego w W. .

Po przekazaniu akt sprawy przez Wojewodę (...) (data wpływu 27 kwietnia 2009r.) organ pierwszej instancji skierował do A. J. zapytanie, czy podtrzymuje swój wniosek o wzruszenie decyzji pozwolenia na budowę. W dniu 15 maja 2009r. pani J. udzieliła pisemnej odpowiedzi, że podtrzymuje swój wniosek. Starosta wszczął postępowanie, o czym poinformował strony . Zaś w dniu 24 czerwca 2009r. wydał decyzję Nr (...), w której stwierdził, że decyzja Starosty z dnia 19 czerwca 2000r. o pozwoleniu na budowę została wydana z naruszeniem prawa . Decyzja ta uprawomocniła się 7 sierpnia 2009r.

(k- 14, 26 tom VII)

W związku z zakończeniem postępowania pełnomocnik powoda G. B. (2) skierował w dniu 17 kwietnia 2009 roku do Starosty pismo z zapytaniem, jaki jest stan prawny budowy. W odpowiedzi Starosta poinformował, że postępowanie o wznowienie postępowania na wniosek państwa J. zostało zakończone decyzją stwierdzającą, iż została wydana decyzja z naruszeniem prawa .

W dniu 16 marca 2010r. małżonkowie J. zwrócili się do Starosty z wnioskiem o stwierdzenie nieważności decyzji dotyczącej pozwolenia na budowę wydanego powodowi. W związku z czym zostało wznowione postępowanie w tej sprawie, a w dniu 15 kwietnia 2010r. Starosta umorzył postępowanie w sprawie wniosku o wznowienie postępowania zakończonego decyzją z dnia 19 czerwca 2000r. oraz odmówił wznowienia postępowania w sprawie decyzji Starosty z 24 czerwca 2009r. stwierdzającej, że decyzja Starosty z 19 czerwca 2000r. została wydana z naruszeniem prawa.

(k- 43, , 40 , 34, 26 , tom VII)

Równolegle do postępowania prowadzonego przez Starostwo Powiatowe w W., także Powiatowy i Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego prowadzili postępowanie w sprawie budowy C. B.. Postanowieniem Nr (...) (...) wstrzymał prowadzenie robót budowlanych. W toku tego postępowania zapadło również kilkadziesiąt decyzji z uwagi na odwołania bądź to powoda, bądź państwa J.. Decyzje te dotyczyły nakazu sporządzenia inwentaryzacji przez powoda, nakazu rozbiórki budynku do wysokości 5,3 m. Postępowanie w tym przedmiocie toczyło się do 2011 roku.

(decyzje w załączonych aktach administracyjnych)

Na datę wstrzymania budowy w dniu 5 września 2000 roku zakończono budowę budynku w stanie surowym zamkniętym. Budynek był zadaszony, została zrobiona kanalizacja oraz stolarka drzwiowa i okienna.

(zapisy w dzienniku budowy k- 98, zeznania G. B. k- 275-27v, 00:01:38-01:49)

Po zakończeniu postępowania administracyjnego, w sierpniu 2009 roku , na żądanie powoda M. K. (1) sporządził kosztorys inwestorski, w którym oszacował zakres prac wykonanych na budowie i do wykonania. Wartość robót miała wynieść 281.156,73 zł.

(kosztorys k- 98 , zeznania M. K. k- 222v – 223)

Wyrokiem z dnia 8 stycznia 2008 roku Europejski Trybunał Praw Człowieka w S. uwzględnił skargę powoda uznając, iż czas trwania postępowania w spornej sprawie jest zbyt długi i nie spełnia wymogu rozsądnego terminu, tak więc doszło do naruszenia art. 6 § 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności . Trybunał przyznał powodowi kwotę 1.800 Euro z tytułu strat moralnych. Jednocześnie , w toku postępowania Trybunał nie dopatrył się związku pomiędzy naruszeniem a szkodą materialną powoda i odrzucił wnioski o odszkodowanie .

(wyrok wraz z tłumaczeniem k- 251-258)

Powód uzyskał pozwolenie na kontynuowanie robót, lecz nie podjął budowy z uwagi na brak środków finansowych. Aktualnie przebywa on na stałe w Austrii i jest bezrobotny.

(zeznania G. B. k- 275-27v, 00:01:38-01:49)

W okresie od kwietnia 2001 roku do 20 lipca 2009 roku powód mógł uzyskać dochód z piekarni, sklepu oraz wynajmu lokali:

- w 2001 roku w miesiącach kwiecień – grudzień po 28.863 zł miesięcznie,
- w 2002 roku po 21.662 zł miesięcznie,
- w 2003 roku po 19.642 zł miesięcznie,
- w 2004 roku po 16.353 zł miesięcznie,
- w 2005 roku po 20.572 zł miesięcznie,
- w 2006 roku po 16.799 zł miesięcznie,
- w 2007 roku po 22.022 zł miesięcznie,
- w 2008 roku po 30.621 zł miesięcznie,
- od stycznia do sierpnia 2009 roku po 37.339 zł miesięcznie.

W sumie utracony dochód powoda możliwy do uzyskania i zaktualizowany na datę 20 lipca 2009 roku wyniósł 2.212.606 złotych.

(opinia biegłego do spraw ekonomiki przedsiębiorstw (...) – 355- 448 wraz z tabelami k- 449-485)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o załączone do akt dokumenty, w szczególności z postępowań administracyjnych oraz zeznania świadków. Autentyczność dokumentów nie była w sprawie kwestionowana. Przebieg postępowania administracyjnego , tok podejmowania czynności nie był przedmiotem sporu. Sporem objęta jest jedynie ocena działań Wojewody (...) jako organu II stopnia w procesie wydawania decyzji. Pozwany kwestionował także wysokość roszczeń powoda. Jeśli chodzi o utracone korzyści Sąd ustalił ich wysokość w oparciu o opinię biegłego J. K.. Opinia ta jest bardzo szczegółowa, dokładna , pogłębiona analizą rynku oraz uwzględnia zmiany cen towarów i usług w opiniowanym okresie. Biegły najpierw na piśmie, a następnie w toku rozprawy w ustnych wyjaśnieniach wskazał tok rozumowania i sposób dokonywanych wyliczeń. W sposób przekonujący wyjaśnił osiągnięte wyniki. Dlatego też Sąd uznał tę opinię za spełniającą wymogi wynikające z przepisu art. 285 kpc i wysoce profesjonalną. Zarzuty zaś stawiane do tej opinii przez stronę pozwaną, biegły na rozprawie skutecznie obalił, zaś ich podtrzymywanie stanowi jedynie wyraz polemiki z ustaleniami biegłego, strony niezadowolonej z wniosków opinii.

Sąd pomógł zeznania świadka A. J. w zakresie dotyczącym przebiegu postępowania administracyjnego, gdyż ten wynika wprost z dokumentów oraz pomógł te zeznania w części dotyczącej oceny działań powoda i jego brata oraz

przeprowadzonych prac. W sprawie bowiem ustalono, iż pomiędzy sąsiadami istnieje silny konflikt wynikający z realizacji tejże inwestycji. Zeznania świadka jedynie to potwierdzają.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest w znacznej części zasadne.

Jako podstawę prawną powództwa pełnomocnik powoda wskazał art. 417 § 1 k.c, powołując się na przewlekłe prowadzenie całego postępowania o wznowienie postępowania w sprawie pozwolenia na budowę z dnia 19 czerwca 2000 roku oraz nie wykonanie prawomocnego wyroku WSA w okresie od 18 marca 2008 roku do 20 lipca 2009 roku.

Na wstępie zauważyć należy, iż w związku ze stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego zawartym wyroku z dnia 4 grudnia 2001 roku w sprawie sygn. akt SK 18/2000 (OTK 2001/8/256) wprowadzającym odmienne od ugruntowanego w orzecznictwie i doktrynie prawa cywilnego przed wejściem w życie Konstytucji RP rozumienie art. 417 k.c., uznającym iż przepis ten pozostaje w zgodzie z Konstytucją RP , jeżeli rozumiany będzie w ten sposób, że Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie funkcjonariusza państwowego przy wykonywaniu powierzonej mu czynności, ustawodawca w art. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1962) z dniem 1 września 2004 roku wprowadził zmianę przepisu art. 417 k.c. stanowiąc, iż za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

Jednocześnie w przepisie art. 5 ustawy postanowiono, iż do zdarzeń i stanów prawnych powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy art. 417, art. 419, art. 420, art. 420¹, art. 420² i art. 421 ustawy, o której mowa w art. 1, oraz art. 153, art. 160 i art. 161 § 5 ustawy, o której mowa w art. 2, w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Treść wymienionego przepisu wskazuje na to, iż bez względu na czasowe rozłożenie skutków zdarzenia szkodzącego miarodajny jest moment wystąpienia ich przyczyny – którą na gruncie omawianej regulacji są przejawy wykonywania funkcji władczych. Przyjmuje się, że dla naprawienia szkód powstałych przed dniem 1 września 2004 roku, a rozwijających się nawet po tej dacie stosować się będzie przepisy poprzednie, podobnie jak wówczas gdy zdarzenie szkodzące powstało przed 1 września 2004 roku, a jego ujemne skutki powstały lub ujawniły się po tej dacie. (Stanowisko takie zajął także prof. K. Pietrzykowski w Komentarzu do art. 417 k.c. Legalis 2005). Niewątpliwie powód wywodzi swe roszczenia z postępowania wznowionego w 2000 roku, a zatem sprzed zmiany ustawy.

Ponieważ jednak roszczenie nie wiąże się z wydaniem konkretnej decyzji art. 153 k.p.a w brzmieniu obowiązującym do 16 listopada 2000 roku nie znajdzie tutaj zastosowania.

Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 417 §1 k.c. w dawnym brzmieniu Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez funkcjonariusza państwowego przy wykonywaniu powierzonej mu czynności.

Przesłankami odpowiedzialności Skarbu Państwa na podstawie powołanych wyżej przepisów są :

- wyrządzenie szkody przez funkcjonariusza państwowego w rozumieniu art. 417§2 k.c.;
- normalny związek przyczynowy między działaniem lub zaniechaniem funkcjonariusza a wyrządzoną szkodą ;
- wyrządzenie szkody przy wykonywaniu powierzonej funkcjonariuszowi czynności;
- bezprawność rozumiana jako działanie funkcjonariusza niezgodne z prawem. Warunkiem odpowiedzialności Skarbu Państwa jest kumulatywne spełnienie wszystkich wymienionych wyżej przesłanek .

Funkcjonariuszami państwowymi są pracownicy organów władzy, administracji lub gospodarki państwowej. Za funkcjonariuszy państwowych uważa się również osoby działające na zlecenie tych organów, osoby powołane z wyboru, sędziów i prokuratorów oraz żołnierzy sił zbrojnych. /§ 2 art.417k.c./

Bezspornym jest, iż Wojewoda (...) prowadzący postępowanie administracyjne, jako organ II instancji, ze statusu funkcjonariusza korzysta.

Powództwo w niniejszej sprawie powód skierował tylko przeciwko Skarbowi Państwa Wojewodzie (...), gdyż to jemu zarzuca, że nie zdołał wydać ostatecznej decyzji kończącej postępowanie w sprawie w rozsądnym terminie. W tym też zakresie należy podzielić pogląd powoda, iż wykonalną decyzją jest decyzja organu II instancji, który może kształtować decyzje I instancji na skutek odwołania. Postępowanie dwuinstancyjne przed organami administracyjnymi należy bowiem traktować jako swoistą całość. Jeżeli strona skorzysta z prawa wniesienia odwołania, wówczas sprawa jest rozpatrywana przez organy pierwszej i drugiej instancji, a kończy się wydaniem ostatecznej decyzji przez organ drugiej instancji. Poza wyjątkami procedura dwuinstancyjna jest zwykłą procedurą, z którą strona decyzji administracyjnej musi się liczyć i z której ma prawo skorzystać. Skutki dla strony wywołuje decyzja organu drugiej, a nie pierwszej instancji (podobnie jak orzeczenie sądu powszechnego drugiej, a nie pierwszej instancji).

Tak też wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 lipca 2003 r., sygn. akt IV CKN 357/01: w procesie stosowania prawa wadliwe działanie organu pierwszej instancji, które zostało następnie skorygowane przez instancję odwoławczą, nie może być automatycznie kwalifikowane jako działanie bezprawne, rodzące obowiązek odszkodowawczy. Trzeba dodać, że odmienne ujęcie rozważanego zagadnienia godziłoby w zasadę instancyjności postępowania. Ze względu na możliwość rozbieżnej interpretacji konkretnych przepisów prawa i możliwość podejmowania na ich tle rozbieżnych rozstrzygnięć, przyjmowanie, że każda niezgodność decyzji organu pierwszej instancji z normatywnym wzorcem jest działaniem bezprawnym, byłoby ponadto nieracjonalne. Organ pierwszej instancji nie ma żadnego wpływu na orzeczenie organu drugiej instancji, a wykonalną decyzją jest decyzja organu drugiej instancji. Niezależnie zatem od treści decyzji organu pierwszej instancji, organ drugiej instancji ma pełną swobodę w wydaniu decyzji, a więc może wydać decyzję zarówno oddalającą odwołanie, jak i je uwzględniającą. Nie można zatem wiązać roszczeń odszkodowawczych z wydaniem decyzji przez organ pierwszej instancji. Należy je ewentualnie wiązać z wydaniem decyzji przez organ drugiej instancji (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie I ACa 281/14 z dnia 18.09.2014 roku, Legalis).

Warto także zwrócić uwagę, iż postępowanie administracyjne zostało już zakończone, a więc znajduje zastosowanie ogólna, wynikająca z art. 417 § 1 k.c. podstawa odpowiedzialności.

Sąd Najwyższy (wyr. z 8.3.2012 r., III CSK 219/11, Legalis) nie wykluczył odpowiedzialności Skarbu Państwa na podstawie art. 417 § 1 KC za szkodę wyrządzoną natychmiast wykonanym postanowieniem administracyjnym wstrzymującym wykonanie decyzji o zatwierdzeniu projektu i zezwoleniu budowlanym, jeżeli w wyniku wniesienia zażalenia zostało ono uchylone jako bezpodstawne i nie doszło ostatecznie do stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej o zatwierdzeniu projektu i zezwoleniu budowlanym na podstawie art. 156 k.p.a.

Do powstania zobowiązaniowego stosunku odszkodowawczego na podstawie art. 417 § 1 KC mogą prowadzić wyłącznie niezgodne z prawem działania lub zaniechania. Owa bezprawność musi być natomiast ustalana na podstawie norm regulujących dany stosunek publicznoprawny. Charakter norm regulujących oznaczone stosunki publicznoprawne oraz nakładających na organy władzy publicznej obowiązki określonego działania lub zaniechania przesądzał będzie o istnieniu lub nieistnieniu bezprawności w danym stosunku (wyr. SA w Łodzi z 7.8.2013 r., I ACA 311/13, Legalis).

Przesłanką odpowiedzialności Skarbu Państwa na podstawie art. 417§1 k.c. jest bezprawność rozumiana jako działanie funkcjonariusza niezgodne z prawem w zakresie wykonywania władzy publicznej. Zgodnie z powoływanym wyżej wyrokiem TK z dnia 4 grudnia 2001 SK 18/2000 należy rozumieć jako niezgodność z przepisem prawa powszechnie obowiązującego.

W tym zakresie powód powołuje się na dwie okoliczności – na fakt potwierdzenia bezprawności działania pozwanego w wyroku ETS oraz naruszenia norm obowiązujących w Kodeksie postępowania administracyjnego (art. 7, 8 12, 35).

W ocenie Sądu orzeczenie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, w którym organ ten stwierdza naruszenie art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności jest w niniejszej sprawie wiążące.

Naruszenie niektórych polskich zobowiązań międzynarodowych stanowi jednocześnie naruszenie polskiego prawa. Konwencja stanowi bowiem ratyfikowaną umowę międzynarodową i zgodnie z art. 91 po jej ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, stanowi część krajowego porządku prawnego i jest bezpośrednio stosowana chyba, że jej stosowanie jest uzależnione od wydania ustawy. Stwierdzenie naruszenia konwencji uznać należy za równoznaczne ze stwierdzeniem niezgodnego z prawem działania władzy publicznej. Do oceny, czy doszło do naruszeń Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i podstawowych Wolności powołany został w tejże Konwencji Europejski Trybunał Praw Człowieka. Do jego zadań należy rozpatrywanie skarg na naruszenie konwencji. Trybunał jest organem sądowym, a jego rozstrzygnięcia przybierają formę wyroków. Zgodnie z art. 41 mają one moc wiążącą, a strony konwencji zobowiązane są do przestrzegania ostatecznego wyroku Trybunału we wszystkich sprawach, w których są stronami.

Orzeczenie o niezgodności z prawem działania władzy publicznej uzyskane w postępowaniu przed Trybunałem spełnia warunek dochodzenia roszczeń odszkodowawczych przed sądem polskim (...) i nie wydaje się konieczne ani racjonalne rozwiązanie, które wymagałoby od poszkodowanego uruchamiania dodatkowego postępowania (tak Ewa Bagińska, „Odpowiedzialność odszkodowawcza za wykonywanie władzy publicznej”, str. 359-360). Powodowałoby to jedynie dalsze wydłużenie postępowania. Sąd bowiem nie może przyjąć innej wykładni niż przyjętej w orzeczeniu Trybunału.

Za możliwością uznania wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka za równoznaczny ze spełnieniem materialno-prawnej przesłanki bezprawności wypowiedział się także SN w wyroku z dnia 28 listopada 2008 roku V CSK 271/08 (który odnosi się do stanu prawnego sprzed 2004) Sąd Najwyższy stwierdza, że „stwierdzone w wyroku naruszenie wiąże wszystkie władze tego państwa, zarówno władzę ustawodawczą, jak i wykonawczą oraz sądowniczą. Obowiązek respektowania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka spoczywa zatem także na sądach. Chodzi tu nie tylko o uwzględnianie stanowiska Trybunału przy wykładni postanowień Konwencji i tłumaczenie przepisów prawa krajowego w zgodzie z tą wykładnią, lecz o podjęcie konkretnych działań zmierzających do zadośćuczynienia wyrokowi Trybunału”.

Skutkiem orzeczenia ETPC jest zgodnie z art. 41 Konwencji, jest zobowiązanie Państwa do usunięcia skutków naruszenia w indywidualnej sprawie. Formą dochodzenia usunięcia skutków naruszenia jest właśnie proces cywilny o odszkodowanie za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie władzy publicznej. Orzeczenie ETPC ma bowiem na celu jedynie stwierdzenie naruszenia, nie naprawienie szkody. To pozostawione zostało już państwom-stronom konwencji. Jak wskazuje SN w orzeczeniu z dnia 28 listopada 2008 roku V CSK 271/08 „co do zasady państwo przeciwko któremu zapadł wyrok stwierdzający naruszenie praw człowieka, ma swobodę wyboru sposobów zadośćuczynienia orzeczeniu, niemniej podstawowym obowiązkiem jest zaniechanie stwierdzonego naruszenia i usunięcie jego konsekwencji. Gdy chodzi o Polskę obowiązek ten wynika także z art. 9 Konstytucji, stanowiącego, że Rzeczpospolita Polska przestrzega wiążącego ją prawa międzynarodowego.

Za możliwością uznania orzeczeń ETPC za prejudykat w rozumieniu aktualnie obowiązującego (a nie mającego zastosowania do stanów sprzed zmiany k.c.) art. 417⁽⁽¹⁾⁾ § 3 k.c. odpowiada się także Zbigniew Banaszczyk w pracy pt „Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przy wykonywaniu władzy publicznej” a także L. Bosek (L. Bosek, „Bezprawie legislacyjne). Przewlekłe postępowanie stwierdzone w wyroku ETS obejmuje okres do 8 stycznia 2008 roku .

Trwające 9 lat postępowanie , czterokrotne uchylanie decyzji organu I instancji naruszyło art. 45 Konstytucji, czyli prawo do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki art. 7, 12, Kodeksu postępowania administracyjnego i określone w nim zasady postępowania organów administracji publicznej – prawdy obiektywnej i szybkości oraz prostoty postępowania .

Jeśli zaś chodzi o nie wykonanie orzeczenia WSA przez pozwanego w okresie od marca 2008 roku do lipca 2009 roku, wskazać należy, iż Wojewoda w piśmie z dnia 30 kwietnia 2009 roku, przyznaje leżące po jego stronie „nieuzasadnione opóźnienie przekazania dokumentów do organu I instancji”, wynikające z zaniedbań organizacyjnych. Jest to okoliczność niesporna. Dokumenty zostały przesłane w dniu 24 kwietnia 2009 roku. Na skutek tej zwłoki, ostateczna decyzja w sprawie została wydana z opóźnieniem, bo w dniu 24 czerwca 2009 roku, został doręczona powodowi w dniu 20 lipca 2009. Uprawomocniła się zaś dopiero w dniu 7 sierpnia 2009 roku. Traktując postępowanie administracyjne jako nierozzerwalną całość, uznać należy iż za ten okres opóźnienia pozwany ponosi odpowiedzialność.

Powód, wykazał, iż na skutek bezprawnego zachowania pozwanego, poniósł szkodę.

Jak wynika z poczynionych w sprawie ustaleń powód wraz z braćmi, miał opracowaną koncepcję otworzenia działalności gospodarczej, która niewątpliwie, w świetle ustaleń biegłego, przyniosłaby mu znaczne korzyści. Miał sporządzony biznesplan, a jak pokazał upływ czasu planowana działalność byłaby intratna i wysoce pożądana na rynku. Jak wynika z przebiegu postępowania administracyjnego, powód z dużą determinacją dążył do realizacji przedsięwzięcia, biorąc aktywny udział w tym postępowaniu, bądź to skarżąc niekorzystne dla niego decyzje, bądź to składając liczne skargi na opieszałość, czy wnioski o przyspieszenie rozpoznania sprawy. Niestety z uwagi na przestój w budowie trwający niemal 9 lat, inwestycji nie dokończył. Powód utracił zaufanie do organów Państwa Polskiego.

Zgodnie z zasadą pełnego odszkodowania (art. 361 par. 2) obowiązek naprawienia szkody obejmuje zarówno rzeczywiście poniesioną stratę jak i nieosiągnięte korzyści, które poszkodowany poniósłby, gdyby nie wyrządzono mu szkody. Jeszcze pod rządem pierwotnej wersji art. 417 § 1 KC SN wyjaśnił, że szkodą w rozumieniu tego przepisu "w przypadku utraconych korzyści (art. 361 § 2KC) jest szkoda, którą określa to, co nie weszło do majątku poszkodowanego na skutek zdarzenia wyrządzającego tę szkodę, a inaczej mówiąc to, co weszłoby do majątku poszkodowanego, gdyby zdarzenie wyrządzające szkodę nie nastąpiło (wyr. z 18.1.2002 r., I CKN 132/01, Legalis). Obowiązek wykazania szkody zgodnie z regułami ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) spoczywa na powodzie.

Wysokość szkody polegającej na utraconych korzyściach została ustalona w oparciu o opinię biegłego i wyniosła za okres od kwietnia 2001 roku (tj. daty planowanego rozpoczęcia działalności) do daty rzeczywistego zakończenia postępowania tj. do dnia 20 lipca 2009 roku kiedy to decyzję doręczono powodowi – 2.212.606 złotych.

Jako nie udowodnione przez powoda, Sąd uznał roszczenie obejmujące odszkodowanie za zniszczenie budynku w kwocie 70.000 złotych. Powód wskazał tę kwotę szacunkowo, bez poparcia jakimikolwiek wyliczeniami, a ostatecznie zaś cofnął wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy. Ponieważ jednak ustalenie należnej powodowi kwoty z tego tytułu wymagało wiadomości specjalnych, Sąd uznał je za nie udowodnione i roszczenie w tym zakresie oddalił.

Kolejnym warunkiem przypisania odpowiedzialności odszkodowawczej jest adekwatny związek przyczynowy rozumiany w świetle art. 361 § 1 k.c.

Ocena czy skutek jest normalnym następstwem przyczyny, która go wywołała powinna być oparta na całokształcie sprawy oraz wynikać z doświadczenia życiowego i zasad wiedzy naukowej, specjalistycznej (wyrok Sądu Najwyższego w orzeczeniu z dnia 2 czerwca 1956 roku, w sprawie sygn. akt III CR 515/56, OSN 1957, z. 1, poz. 24).

.Należy stwierdzić, że i ta przesłanka została spełniona. Pomiędzy przewlekłym prowadzeniem postępowania (potwierdzonym wyrokiem Trybunału i wynikającym z opóźnionego przekazania akt organowi I instancji i w efekcie zakończeniem postępowania), a niewątpliwą szkodą powoda zachodzi związek. Gdyby nie opieszałość pozwanego powód mógłby kontynuować budowę i w konsekwencji rozpocząć działalność zgodnie z planem.

Jak to już zostało podniesione wyżej, z uwagi na to, że postępowanie administracyjne, dwuinstancyjne stanowiło całość i nie sposób rozdzielić, tak jakby życzył sobie tego pozwany wyłącznie jego działań od działań organu I instancji. Zgodnie z zapatrywaniami przedstawionymi wyżej w ocenie Sądu, pozwany jako organ II instancji ma legitymację

procesową w rozpoznawanej sprawie. Stosownie bowiem do treści art. 80 ust1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (DZ. U. Nr 89, poz.414) wojewoda jest organem administracji architektoniczno – budowlanej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji.

Sąd nie uwzględnił zarzutu przedawnienia roszczeń powoda jako oczywiście bezzasadnego. Postępowanie administracyjne, z którego przebiegiem powód wiąże swe roszczenia zakończyło się 24 czerwca 2009 roku, pozew zaś wpłynął w dniu 7 września 2010 roku. Nie upłynął zatem nawet najkrótszy – trzyletni z termin przewidziany w przepisie art. 442¹k.c, mającym zastosowanie w sprawie niniejszej w związku brzmieniem art. 2 Ustawy o zmianie ustawy kodeks cywilny z dnia 16 lutego 2007 r.(Dz. U. Nr 80, poz. 538) .

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 481 k.c. w związku z art. 455 k.c. Od kwoty pierwotnie żądanej 448.000 zł Sąd zasądził je od dnia następnego po doręczeniu odpisu pozwu pozwanemu, które miało miejsce w dniu 4 lutego 2011 roku. Sąd stanął na stanowisku, iż w tej dacie sprecyzowane roszczenie powoda stało się wymagalne. W odniesieniu zaś do pozostałej kwoty, Sąd zgodnie z żądaniem zasądził należność uboczną od dnia następnego po rozszerzeniu powództwa.

Powód wygrał proces w 97 % , dlatego też, Sąd w oparciu o przepis art. 100 zd. 2 k.p.c. obciążył pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów powodowi w całości . Na zasądzoną kwotę składa się wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu powoda, ustalone w oparciu o przepisy § 6 pkt 6 w zw. z § 2 ust. 3 i § 13 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2002, Nr 163, poz. 1348, ze zm.) Pełnomocnik z urzędu reprezentował powoda zarówno w toku poprzedniego postępowania w I i II instancji jak i w toku ponownego rozpoznania sprawy, a zatem należne wynagrodzenie wynosi 2x 7.200 zł oraz 5400 zł za postępowanie przez Sądem Apelacyjnym. Przyznana kwota obejmuje podatek od towarów i usług w wysokości 23%.